

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Evolució social, o Lo que va d'ahir a avui

— Com que soc l'amo de casa, ningú m'empeta la basa.

— Fa molt servei el diner... sobre tot si és en paper.

— Molt treball i mal pagat per l'obrer formal i honrat.

— Sort que d'avui a demà... un nou món comensarà.

La tempesta del Marroc

Noves operacions al Marroc, amb un número de baixes de tres xifres. Enmig de les operacions, la tempesta. Diu que de la columna d'un general no se'n sap res. Ja se'n sabrà, segurament, alguna cosa.

Al Marroc hi ha hagut tempesta, i tot el problema africà es va fent tempestuós. Porten perill les tempestes del cel, allà al Marroc. I més perill porten aquí, a Espanya, les tempestes de la terra. Això del Marroc, si no s'acaba aviat, pertorbarà l'atmosfera peninsular.

Totes les incògnites del Marroc ja estan aclarides pel que fa a Espanya. Ja sabem què costa el protectorat i què se'n pot treure. El balanç és desastrós. I el poble espanyol, sense exceptuar les classes burgeses, és partidari de plegar el ram. Més val liquidar a temps un mal negoci que no pas esperar el tempestuós enfonsament.

Els liberals i Catalunya

La trinitat liberal, ha llençat des de Bilbao, la seva triple promesa d'una triple acció liberal, des del Govern. En Melquiades Alvarez, demanà una política social favorable al proletariat. En Santiago Alba exigí una tributació sostinguda pels que més tenen i més guanyen. En Garcia Prieto, prometé una acció civil, de pacífic protectorat en el Marroc.

I de Catalunya què en digueren? Res. Rodonament, res. Acaba de produir-se per la qüestió catalana i com a darrer episodi seu, una insubordinació del cos de telègrafs, un debat al Parlament, i una campanya a la premsa, i els capítostots liberals, subratllen amb un deliberat silenci, la seva desreocupació menyspreuadora pel problema català,

que no és la «Lliga», com ells saben, que no està contingut en l'acció de la «Lliga». Si fan el silenci, és que fan el buit, i el buit, ja sabem que és l'adversitat. Hè, doncs, de creure, que les fraccions lliberals són contràries al plet autonomista.

La Veu, en protesta. *La Veu*, els hi retreu, que no's pot parlar de l'autonomia del Marroc, eludint la de Catalunya. *La Veu* té raó. Però sigui'ns permès un comentari de lògica política. Els lliberals rebutgen la preocupació per la qüestió catalana, malgrat i dir-se lliberals, emperò no influirà en aquesta actitud, la conducta anti-lliberal de Catalunya? No s'hauran desentès d'un poble on no han trobat cap reforç per a la seva política? No temeran que a Catalunya autònoma, se reforcin els deplorables símptomes de conservadurisme ferreny que's venen produint? És a dir, l'insolidaritat de Catalunya envers el lliberalisme?

No afirmem, preguntem. No oblidem la significació unitària del senyor Alba, però tampoc les antigues veleitats autonomistes d'En Melquiades Alvarez. No prescindim de la perenne vacuitat dels grops lliberals, però tampoc de la significació intel·lectual i de la solvència lliberal del reformisme, en el qual figura un antic diputat nacionalista per Barcelona i un present diputat autonomista. És a dir, un exercici constant de lliberalisme per part de Catalunya, no hauria conseguit l'atenció, favorable per a la causa catalana, dels lliberals dinàstics espanyols? I al revés, el manament de lliberalisme no haurà contribuït a l'indiferència que comentem?

Però l'objecció serà sempre senzilla. Un lliberal ho ha d'ésser sempre, a despeit de les circumstàncies, sense recórrer a la frase d'En Lluís Veuillot. En Veuillot admittia la llibertat, perquè estava en els programes dels seus adversaris, i ell els hi negava la llibertat, perquè no estava en el seu. Si el problema de Catalunya és de llibertat, ells l'han de reconèixer. Si ho neguen, és que no ho són de lliberals. Així ha ocorregut a Anglaterra, on tots els problemes nacionalistes, els interns i els de l'imperi, han estat plantejats lliberalment, pels laboristes i lliberals britànics.

PARADOX

La perillosa entremaliadura

Ja pot estar content En Manuel Rius i Rius, marquès d'Olèrdola. Ell és l'autor, el veritable autor de la tragi-comèdia que està representant-se a Espanya amb el títol «La Mancomunitat, els Telèfons i el Cos de Telègrafs». Gràcies a les maniobres del marquès, a qui coneixerem anys enrera essent socialista i nacionalista, Catalunya no podrà completar l'organització dels seus serveis telefònics, i es perdran les fecundes iniciatives que haurien estat realitzades si el nostre primer organisme regional hagués pogut comptar amb la xarxa telefònica urbana de Barcelona.

Ara s'ha vist que En Rius i Rius és home d'influència. Ara s'ha vist que és home de poder. Ara pagaran En Cambó i En Puig i Cadafalch el menyspreu amb què miraven a l'«Unión Monàrquica Nacional» i el seu director efectiu, En Rius i Rius. Per a demostrar que ell és home d'alçada, i que les seves accions poden influir en el descabdellament de la política catalana i en l'esdevenidor de Catalunya, el marquès d'Olèrdola ha fet fracassar el traspass dels Telèfons de Barcelona a la Mancomunitat.

Heu's aquí la seva entremaliadura. Val a dir que no té gaire mèrit l'amotinar la

gent de Madrid i els funcionaris de l'Estat centralista contra les aspiracions de Catalunya. Totes les ineptituds i totes les esterilitats de la terra espanyola estan disposades en qualsevol moment a alçar el crit i el braç contra Catalunya. Per a això n'hi ha prou amb que algú els burxi o els empenyi. Ara ha estat el marquès d'Olèrdola i els seus auxiliars—En Fournier i En Serradell—els que han anat a burxar l'orella dels funcionaris del «Cuerpo» de Telègrafs. I davant l'amenaça d'una vaga telegràfica, que en aquest cas tindria la simpatia d'altres «cuerpos», d'una part dels polítics i de amplis sectors de l'opinió espanyola, el Govern, que estava ben disposat per a accedir a la petició de la Mancomunitat, ha fet posteriorment una forta reculada i avui són pessimistes les impressions que hi ha sobre aquest afer.

Però l'entremaliadura d'En Rius i Rius és perillosa. És perillosa per ell personalment, i és perillosa per l'Estat espanyol. El marquès d'Olèrdola no podrà sortir des d'ara al carrer sense que els catalans, amb la mirada, sinó d'altra manera, li expressin tota la repugnància que els inspira la tàctica baixa que en aquesta qüestió i en altres qüestions fa servir. I l'Estat espanyol quedarà, avui més que mai, amb el desprestigi d'un Estat sotmès a les organitzacions anticonstitucionals i sedicioses dels seus propis funcionaris. El triomf d'En Rius amb la qüestió dels Telèfons és d'aquells menjars que tornen a la boca amb un amarguíssim regust.

FULMEN

La tossuderia

Farà aviat un any de lo que se'n diu amb llenguatge oficial «l'ensorrament de la Comandància de Melilla». Diguin el que vulguin els parts oficials i els corresponsals oficiosos, malgrat l'esforç dolorós fet per Espanya, estem poc més o menys com a l'agost de l'any passat.

Amb deu mesos no hem pogut acorralar a l'Abd-el-Krim ni rescatar els presoners, ni convèncer al Raisuli. És desagradable confessar-ho, però l'èxit no ha correspost al sacrifici fet per Espanya, als bons desitjos de l'Alt Comissari i a l'heroisme del nostre exèrcit. Fa prop d'un any que sostenim una guerra cruenta i per ara sembla molt llunyana la desitjada pau.

Cada dia estem més carregats de raó els que hem defensat constantment la conveniència per Espanya de deixar córrer definitivament el Marroc. La seva conquesta no's ha de servir absolutament de res i la seva possessió no garanteix, en lo més mínim, la seguretat de la nostra terra espanyola. Els que invoquen la nostra història ens fan l'efecte d'aquells vells de *Los pergaminos*. Les riqueses que hi han al Rif, no valen una centèsima part de les riqueses que tenim abandonades a casa nostra. La dignitat nacional se salva millor tenint enteniment que rebent pallisses.

Les darreres noves rebudes de l'Àfrica són de que a Beni-Aros tampoc ens han anat gairebé les coses. El país està cansat de donar gent i diners. Costarà un greu esforç enviar noves tropes a una lluita de la que ja ningú espera cap resultat. Seria l'hora oportuna de començar una nova campanya per a destruir perjudicis patrioters, falsos enlluernaments i tontos compromisos internacionals.

Entossudir-se en una actitud xorca i ruïnosa és imitar la estúpida conducta de l'home que ha tornat a menys i vol seguir una vida fastuosa. Les trampes i els deutes han de portar-lo forçosament a una mala fi. És més de seny deixar de banda imbecils tossuderies i ridícules vanitats i mal fonamentats orgulls i tornar a la vida senzilla que requereix la nova posició.

El nostre pervindre és en terres espanyoles i no en roques africanes.

JEPH DE JESPUS

Cada terra fa sa guerra

Ço que a Madrid vol dir-se de l'Ajuntament, vé a ésser una ombra de lo que els barcelonins diem del nostre.

Tots els penjaments i els disbarats pitjors, semblen bons en tractar-se d'apreciar la conducta dels regidors madrilenys, que semblen comportar-se a posta per a rebaixar el càrrec.

A Madrid, com a Barcelona, és el regidor un home al marge de la societat. La moral regidoresca sembla constituir a la cort d'Espanya quelcom apart dels usos i les costums establerts entre persones corrents. Dir *regidor* ho expressa tot. Lo dolent i lo pèssim. Diria's que a formar part del Municipi hi va lo millor de cada casa.

Els diaris i la part d'opinió que malparlen de l'Ajuntament—de l'Ajuntament de Madrid,—hauran sofert suara un desgany inesperat. Una sorpresa com no podien esperar-la. En una Tinència d'Alcaldia madrilenya, dorm, o ha dormit una sèrie de dies, un bitllet del Banc d'Espanya, a la disposició del ciutadà que acredités ésser-ne l'amo.

Imaginen una cosa més fantàstica? Lo que sobta, amb tot i ésser prou inverosímil, no és el detall de que puga romandre un bitllet del Banc hores i hores en una dependència pública, mancat d'una mà generosa que l'arrenqui de l'esclavitud.

Lo inconcebible, en el cas que'ns ocupa, rau, primer, en el fet de que hi hagi un espanyol capaç de perdre una quantitat, aquí on és públic i notori que les pessetes jauen en lo més pregó dels calaixos dels agabelladors; després, en la circumstància d'haver anat a parar el bitllet del Banc a una oficina municipal, sense perill per la seva integritat.

Però insistim en l'estranyesa del succeís, i en la plantofada rebuda pels detractors de l'honorabilitat regidoresca. Un bitllet del Banc d'Espanya, en les hores crítiques que vivim, ha sigut trobat al mig del carrer i portat a una dependència municipal, sense que en la conducció i dipòsit hagi sofert dany.

Per a una empresa d'aquesta mena, cal primer que'l qui troba el bitllet sia prou desinteressat per a renunciar a la utilitat de la troballa. Després, Tinent d'Alcalde de la fusta dels que a Madrid s'estilen.

Deu ens guardi de pensar malament; molt menys, de ferir a ningú. El cor ens diu, però, que de perdre's el bitllet en un dels carrers de Barcelona i d'ésser traslladat a una de les nostres Tinències d'Alcaldia, a hores d'ara podria el propietari del mateix cridar ous a vendre.

Si no li anava al darrera amb un fluïol sonant...

I és que cada terra fa sa guerra...

Complint un deure

Per si no ho saben, els direm que entre l'allau de diaris que a Madrid es publiquen, n'hi ha un, dit *La Prensa*, orgue del partit democràtic.

Com tot, això sona a buit! Còm fa sentor de cosa remota!

Preguntaran vostès a sant de què vé el parlar d'un diari que ningú coneix i d'un partit que batega amb prou feines. Passem a dir-los-ho tot seguit:

En un dels darrers números de *La Prensa* arribats a Barcelona, i en un article de *fondo*, expressa el diari esmentat l'afecte i l'admiració que li desperta l'*A B C*.

Diu:

«Si negàramos que uno de los periódicos de nuestra especial preferencia es *A B C* y que su diaria lectura es costumbre que data de la publicación de su primer número, faltaríamos a la verdad. Cada mañana nuestra lectura de la prensa empieza por la del popular colega, con el que nos unen vínculos de un sincero afecto.»

La Prensa és orgue de la fracció del lliberalisme que capdilla En García Prieto. Així llueix el pèl, políticament,

als nostres lliberals de pega, que's delecten amb textos de la mena que publica el diari d'En Luca de Tena.

An En García Prieto i els seus, bon profit els facin les lectures. Coneguda la seva debilitat per l'*A B C*, no és estrany el concepte que tenen dels problemes que a l'hora present ocupen l'atenció del món.

En García Prieto i *La Prensa* sonen a buit. Com hi sonen l'Alba i En Romañones, pesi al *solo* engegat suara als sevellans.

Uns i altres són lliberals de l'*A B C*, que és ja tot lo que de més greu i de més ofensiu pot dir-se'ls.

Lo terrible és que gosen encara parlar en nom de l'opinió, que fa anys i panys els ha girat l'esquena.

Segueixi l'articulista de *La Prensa* delectant-se amb la lectura de l'*A B C*, que ja veurem els capellans que portarà a l'enterró.

Nosaltres, ni llegim l'*A B C* ni d'avui en avant passarem els ulls per *La Prensa*, a la que estranyarà que hi hagi qui l'anomeni i s'ocupi d'ella.

Ho hem fet avui, per excepció. Pel gust, puèril, si volen, de dir-li carrincló.

Complerta aquesta, diguem-ne obligació, ja permetran el que'ns retirem. Dissimulin.

PER MOSTRA...

En Bernat, si molt entès en garlà i donar-se tò, no sap, treient-lo d'això, absolutament de res.

Però un dia, per agravi del sentit comú, En Bernat sigué elegit diputat, i heu-se'l aquí fet un savi.

«Qui li ha afinat el criteri i li ha obert l'intel·ligència? D'on l'ha tret aquesta ciència? No se sap; és un misteri.»

Lo cert és, dit amb un mot, que l'estornell de fum plé que ahir no entenia en rè, a hores d'ara enten en tot.

Som al Congrés. Escoltem-lo, seguim son verb inflammat i, quan l'haguem escoltat, aplaudim-lo i admirem-lo.

«Es tracta dels aranzels? Com matèria que ell domina, En Bernat els examina i els hi compta tots els pèls.»

«Aquí s'hi nota una falta, allà hi convé una rebaixa, aquesta tarifa és baixa, aquella partida és alta.»

«Es toca l'agricultura, i el regadiu i el secà? L'home torna a perorà, i amb quina desinvoltura!...»

«Convé vigilà el cultiu, diu, després d'un breu exordi: és precís sembrar més ordi i atacà en sèrio al mildiu.»

I ara: què va a discutir-se? «La política estrangera? La seva veu altanera torna altre cop a sentir-se.»

«Itàlia no sap on va, Anglaterra erra el camí, amb França hi hem d'està així, amb els alemanys, aixà.»

Vingui la qüestió que vingui, sigui complicada o no, no hi ha al Congrés discussió en la qual ell no intervingui.

El problema dels notaris, el de la protecció a l'Art, el contingent militar, els gastos extraordinaris;

La emigració, la cultura, les lleis, la pesca salada... en tot dona cullerada amb la mateixa frescura.

I tan estirat s'hi posa i és tan terc en insistir, que, de mica en mica, al fi el seu criteri s'imposa.

Aquí tens, lector pacient, el secret reveladó que escapa a la comprensió d'una infinitat de gent.

«Per què estem mal governats i tot marxa com Déu vol? Perquè el remat espanyol no té pastors; té Bernats.»

C. GUMÀ

VILANOVA-TARASCÓ

Per gent trempada, els republicans vilanovins.

Feia uns anys que restaven com atuïts, com ensenyats.

Políticament, semblava que En Bertrán i Musitu els hagués posat el peu al coll.

En Bertrán i Musitu, la castanya somatenista, que essent ministre plantejà al govern l'assumpte dels alcaldes de R. O., s'arrapà a la cartera, deixant, en canvi, el càrrec, al restablir-se les garanties.

Doncs aquest Bertrán i Musitu—més lleig que pegar a una mare—es presentava a Vilanova amb posat de fatxenda, cregut de que era l'amo del carrer.

En posar el peu al baixador de l'estació, tremolava l'estatua d'En Tomàs Ventosa.

En les darreres eleccions municipals, s'emportà l'home un «miquel» com una casa.

Per un de tants fenòmens com en la vida dels partits es donen, reaccionaren els republicans vilanovins, i a desgrat de trobar-se el diputat al candelero, li plantificaren al Consistori cinc regidors, de filiació federal.

Calculi el llegidor el terratrèmol! An En Masó Llorens li sobrevingué una dispèpsia. Els esclats nacionalistes d'aquests darrers dies han tingut per causa les eleccions de Vilanova.

Tornem a l'assumpte.

En reunir-se per primer cop el nou Consistori, integrat per una vintena de regidors, deixaren de presentar-se els dinàstics, per lo que la sessió es descapdellà en família.

En arribar l'hora de nomenar a la persona que havia d'encarregar-se de l'Alcaldia, es trobaren els comptats regidors presents a la cerimònia, en que no hi havia qui s'avingués a acceptar el càrrec.

Es posà l'assumpte a votació i els cinc republicans, com un sol home, es pronunciaren a favor d'un dels seus correligionaris.

Aquest es sacrificà (?) acceptant, a desgrat de lo nutrida que resultà la votació.

I parlà per a donar les gràcies.

Declarà que tota vegada que els demés regidors desertaven el seu lloc, ell, en nom de la minoria republicana, manifestava que al partit de que forma part no l'espanta la responsabilitat del comandament. Que acceptava el poder, i tal.

Responsabilitat del comandament... Acceptació del poder...

Talment com podrien parlar En Poincaré on En Sánchez Guerra.

Deliri de grandeses.

Vilanova-Tarascó.

Llegeixo:

«Pròximament vindrà a Barcelona el comte de Romanones.

Objecte de la visita: Donar una conferència sobre el problema català».

Vaja... un altre que ens vol venir a descobrir!...

REPICS

La Festa del Treball fou celebrada a Barcelona per molts establiments industrials, éssent en gran nombre les famílies obreres que sortiren a fora per a fer exercici i dinar a l'aire lliure, i moltes les que a la tarda cercaren divertiment en els teatres de la capital.

Els barbers també volgueren associar-se a la solemnitat del dia primer de maig i no hi hagué altre remei que tancar les barberies.

Ben pensat.

No s'ha fet de moda la dita: *Demà m'afaitaràs?* Doncs qui millor que els barbers per a posar-la en pràctica en dia tan senyalat?

En Romanones un dels patrocinadors de la Guerra del Marroc, sembla que es va fent a la idea d'abandonar el Rif, perquè resulta massa gravosa la campanya per a Espanya.

Així estem?

Si que deu pintar malament la cosa!

A la reunió de parlamentaris catalans convocada a correuita per En Puig i Cadafalch, amb l'objecte d'exposar-los-hi l'estat en que es troba la qüestió dels telèfons que vol adquirir la Mancomunitat, no n'hi va assistir cap de l'Unió Monàrquica, essent el més graciós que segons el president de la Mancomunitat, no volen intervenir en la qüestió, per creure l'adquisició de les línies telefòniques profitosa per a Catalunya.

Segons sembla, fora dels de l'Unió Monàrquica, els demés parlamentaris apoiaran a la Mancomunitat en la seva pretensió.

La Comissió organitzadora del partit reformista a Catalunya, ha publicat un manifest en el qual fa avinent (modèstia apart), que ell és l'únic compatible amb les corrents polítiques mundials, i

l'única força real, capaç per les orientacions i el prestigi llurs d'imprimir noves normes al govern i a la administració d'Espanya.

Després d'expressar la convicció de que tots els espanyols de bona fe, des del rei al més humil ciutadà voldran ésser reformistes, es parla en el document dels mitjans que s'utilitzaran per a la remunta del partit, entre els quals figuren la formació d'un cens, l'organització d'un banquet i la entrega a don Melquiades d'un album contenint les fotografies dels reformistes de Catalunya i Balears.

Davant d'aquestes originals i enèrgiques iniciatives augurem al reformisme català el més complet fracàs.

Un milió d'ous es guarden a les cambres frigorífiques.

Perquè els guarden?

Hi ha gent mal pensada que diu que els tenen amagats esperant que pugin de preu.

Això seria *amagar l'ou* als barcelonins; de manera que al milió d'ous que's guarden s'hi podria afegir aquest.

Emprò, nosaltres més aviat creiem que aquests ous es conserven per a enviar-los al Rif el millor dia.

Se'n necessiten tants, per aquelles terres desagraïdes!

Beguda honorífica.

Els clericals de sant Martí, han dedicat al regidor senyor Escolà un *Xampany d'honor*.

Tractant-se d'un Escolà, no troben que hauria estat més encertat un «vi de dir missa?».

Diuen els diaris:

«Ayer llegó a Barcelona el capitán general don Valeriano Weyler.»

Comentari d'un sastre:

—A mí... plim!

Batallades de tot arreu

LENIN

L'objectiu ha sorprès l'enèrgic gest d'En Lenin dirigint-se al poble rus. El seu braç sembla invocar als déus.

Tots els grans moviments favoreixen el seu capdill, l'home quin nom ho sintetitza i ho evoca

Lenin, en actitud de discursar

tot. La revolució russa té el seu i aquest és Lenin.

Ell, l'exilat, el perseguit, continuament rodant pobles i més pobles, sempre amb la fal·lera d'assolir l'ideal, obtingué el triomf, permetent-li aquest entrar revestit de la suprema autoritat an allí on sojornaren llurs enemics.

Lenin pot estar satisfet. De presidents de república n'hi han molts, però cap que com ell pugui fer sentir al poble que presideix una influència decisiva.

I és que ell, Lenin, no és el president encarquerat, que assisteix per força a les festes oficials, rondinant en veu baixa. Ell continuament és dirigent al poble amb la senzillesa que el caracteritza a l'ensemple que amb tota franquesa, i per això no és d'estranyar que el poble rus vegi en ell a un profeta.

Diran ço que vulguin els dominats per inútils prejudicis, però és indubtable que comparant a l'home d'estat rus amb la patulèia de caps d'estat fets per la gràcia que's vulgui, hi ha tanta diferència, que un no pot menys que somriure al sentir ço tan corrent entre nosaltres de: *no hi han homes!*

Voleu dir que rodant pel món o poguent rodar poc i a les fosques no en trobaríem un per a nosaltres de Lenin?

VISCA EL PROGRÉS!

La via del progrés ja n'és oberta i per ella triomfanta avença la humanitat... Així, al menys, voldríem dir-ho!

No hi ha cap dubte que hi han sers que malgrat

ésser nostres contemporanis pertanyen a unes edats remotíssimes i, naturalment, per això mateix no tenen un concepte prou clar de com són i deuen ésser les coses als nostres dies.

D'altra manera no's comprendria que, homes que avui treballen pel progrés i per un grapat de coses més, facin coses com la que hem recollit i que, segurament, és una petita mostra de ço que fan i estan disposats a fer.

Per a no allargar massa la cosa, copièm, fa o no fa, dels Estatuts d'una entitat de socors mutus, dependent d'un organisme social obrer: *Tota dona embragada, a l'arribar als nou mesos del seu estat, podrà deixar la feina tenint dret al cobrament íntegre del jornal que li correspongui, sempre que sigui casada legalment.*

N'hi ha prou o han de copiar més? Aquestes coses fins fan pena, perquè cal fer-se càrrec que significa el desconeixement més absolut de ço que elementalment precisa per a guarir socialment.

I aquests diuen ésser els que porten la veritable llum social... No és pas una espelma?

PREPARANT L'OFENSIVA

Una de les figures de més relleu de la revolució russa és En Lleó Trotsky, comissari de la guerra, que mai havia fet guerra, que predicava per la pau, i que ha donat més d'una lliçó a més d'un general d'aquests que talment sembla que's deixin créixer el pit per a que hi càpiguen més medalles i més creus... mentre no siguin del martiri.

Lleó Trotsky és un altre dels homes que fugint de la reacció correngué el món sencer i potsers

En Trotsky despatxant amb el seu secretari

això mateix el dotà de l'energia indomable que és tot el seu caràcter.

Ell ha sigut l'home que ha organitzat la defensa de la revolució, la lluita contra els bandolers disfressats sots el nom de generals que com llops famolencs volien caure dessorre Rússia.

El sostingué i no deixà avançar la barrera de foc que l'occident li envià per a acabar amb ell i els seus.

Lleó Trotsky ha vençut, ha sapigut vèncer, demostrant que quan es lluita per un ideal és fàcil vèncer les males manyes de uns quants egoistes.

Trotsky segueix treballant, que no ha acabat pas encara la tasca. Cal vigilar, cal tindre els paranyes amanits per si els gossos s'apropaven.

DESCHANEL

Ha mort Deschanel, l'efímer president de la República francesa.

Poques vegades la fatalitat haurà estat més cruel del que amb aquest home, que elevat a la suprema magistratura de la seva pàtria, tingué de abandonar-la forçat per traïdora malaltia.

Cal endevinar en ell, la fonda tragèdia de l'home que havent arribat a la fita de llurs propòsits veu de cop anorear-se ço que havia sigut el seu somni d'aurat.

Deschanel, elegantment pulcre, distingit en tots moments, acuradíssim en tot, sembla anunciar l'esdeveniment al poder d'una democràcia aristòcrata.

No pogué confirmar-se aquest presentiment per haver-lo vençut la traïdora enfermetat que el tregué de l'Eliseo i que ara se l'ha emportat per a sempre.

ROMANONES I SEGUÍ

Dos homes, dos discursos, dugues orientacions. L'un, En Romanones, representant a la xorca, a la falsa, a la que ja no té cap eficàcia i que és completament inútil per més que facin per a rejuvenir-la.

L'altre, En Seguí, avui dit *leader* del sindicalisme, representant a la nova, a la que, si fins ara ha sigut utopia és perquè li mancava concreció. I la concreció ha començat.

El comte de Romanones discursjà a Sevilla i mogué rebombori inútil. Parlà, parlà molt, i què? Resum final: ha dit res verament nou? No, innegablement que no.

Salvador Seguí parlà a Madrid. Parlà menys que el primer, ningú li dóna tanta importància i ell és qui diu quiscuna cosa de substancial.

El règimen parlamentari actual té de deixar de existir, ha dit En Seguí, per a fer pas al règim parlamentari radical.

M. Deschanel †

I ço dit per En Seguí, ferí a moltes coses; és la veritat i ho tindran que reconèixer aquells que sincerament vulguin el ressorgiment d'aquesta terra i la d'aquella.

La veritat és veritat, sigui qui sigui el que la digui.

QUI ÉS QUE HO VOL?

Ja tenim plantejada la qüestió, queda feta la pregunta: qui la vol la guerra? La resposta, la de tots, la de tothom, és prou coneguda; ningú! Però, qui és que no contribueix a fomentar-la?

Es innegable que tant Anglaterra com França, volen la pau, prefereixen treballar, fomentar-la en tots sentits. Tan sols fos per egoisme propi. Però és que paral·lelament an aquest desig, inconscientment inclòs, l'actuació que porten desmenteix en un tot les paraules de l'una i de l'altra. Si creuen que la pau vol dir el triomf de llurs interessos més indubtable encara que la desitgin fermentant.

I sembla que no vulguin altra cosa. Comprenem perfectament que França vulgui cobrar ço que per dret de victòria li correspon, però això de volguer esclavitzar al vençut, posar-se al front de tot ço nou que sigui com sigui s'obrirà pas, hi ha una gran diferència.

Portant-se així, oblidant que per tradició França caldria que abans que ningú les acollís les noves idees, les noves formes tan necessàries ara com la que ella quiscun dia deslliurà, no és altra cosa que fomentar la guerra.

Però la guerra quasi podem estar segurs de que no serà. Ço més fàcil és que serveixin d'abonament a la terra quiscuns que creuen manar i disposar del món.

NOSTRES EXCEL·LENTS AMICS

—No veieu pas que aquesta gent preparin la guerra?..

—No, senyor; si treballen únicament per al comerç i la indústria.

(De Le Ray Blas)

Demà, a les deu de la vetlla, celebrarà la seva sessió inaugural la novella Agrupació Literària-Teatral «Tespis», instal·lada al «Teatre Escola», carrer Consell de Cent, 264.

«Tespis» ha sigut creada per a fomentar el teatre català... que prou ho necessita.

Es representarà l'episodi patriòtic que tan sortollós èxit obtingué a l'estrenar-se no fa gaire, *La Cançó dels Catalans*, original d'En Víctor Mora

Alsineles i s'estienarà la comèdia *Triomfar*, original del nostre volgut company i col·laborador En J. Navarro Costabella.

A *Triomfar*, per ço que nosaltres hem llegit, se li pot predir un felix èxit.

Com dos galls anglesos se picaren les crestes En Macià i En Cambó en la reunió de parlamentaris a la Mancomunitat.

—Pastelero!—cridava En Macià.

—Exaltat!—responia En Francisquet.

I així s'anaren enfilant fins a dir-s'ho tot.

Per això diem que semblaven dos galls anglesos.

Es dir, no... un anglès i l'altre irlandès.

El cèlebre Franklin portà una vegada un negre a Londres.

Al cap d'uns dies de residir-hi, el negre li digué:

—Aquí veig que tot treballa, homes, bèsties i coses.. Només el porc es dona bona vida; així és que només el porc deu ésser senyor a Anglaterra.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CARRER del Oim, número 8

EL PRIMER DE MAIG, A TRAVÉS DE LA CARICATURA

¡Si vols sortir de aquest pedregam, àlstat y segueixme!

Los trabajadores han van fer tant bé, que des van obligar á fer festa á n'aquella que enso ser obrers més guas lctins de trabajar

Al veure la estrella ab qua que ha aparegut en lo cel al mon se li erisa 'l pel y de angunia está que sua.

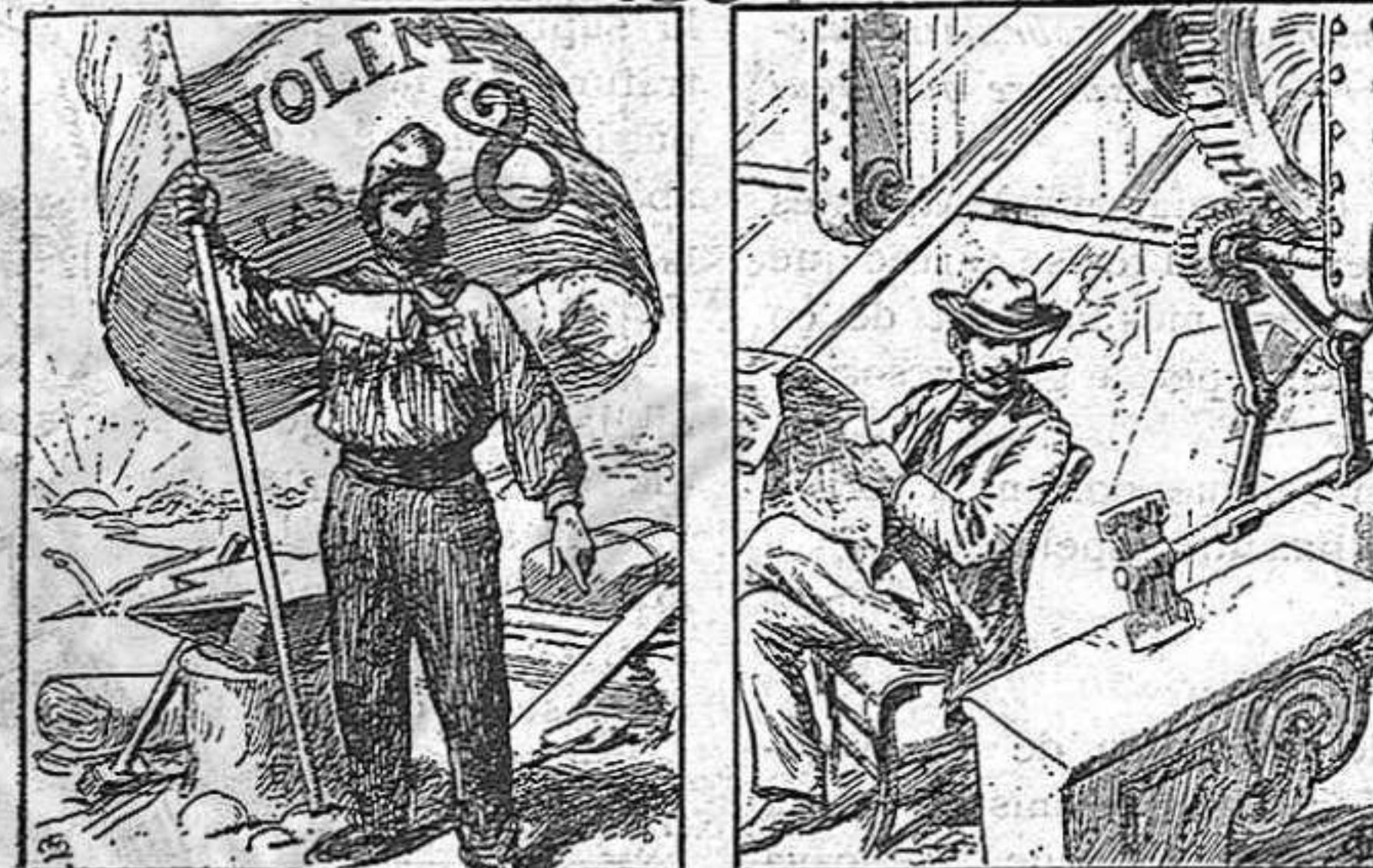
La festa del treball.—Pa M. Morin

La ocupancia es la garantia del temtu de totas las idas bonas

L'obrer, é la antiguetat 1894 L'obrer, é la Edat mitja

L'obrer, avut L'obrer, dems

FESTA DEL PRIMER DE MAIG

—Enlucament encomanantvos á aqueixa Verge trobareu lo camí de la vostra redempció.

Lo primer de Maig á Barcelona

FULLEJANT EL CALENDARI

—Té, ja s'acosta el mes de Maria, el mes de les flors... —Si... pero cuidao con las espinas, señor clérigo!

La Pau i el Treball, futurs amos de la Terra

Famoses làmines publicades a LA CAMPANA, amb motiu de la Festa del Treball